

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1TdoV/9/2017
Identifikačné číslo spisu: 9515100096
Dátum vydania rozhodnutia: 03.10.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Paluda
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:9515100096.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Libora Duľu, JUDr. Petra Szaba, JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Aleny Šiškovéj na neverejnom zasadnutí konanom 3. októbra 2018 v Bratislave, v trestnej veci obvineného Y. L. a spol. pre obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 144 ods. 1, ods. 2 písm. c), písm. f) Tr. zák. a iné, o dovolaní obvineného R. Y. proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 22. februára 2017, sp. zn. 6 To 4/2016, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného R. Y. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Konanie predchádzajúce dovolaniu

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu z 12. februára 2016, sp. zn. BB-4T/22/2015, bol (o. i.) obvinený R. Y. uznaný za vinného v bode 1/ z obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 144 ods. 1, ods. 2 písm. c), písm. f) Tr. zák., v bode 2/ z prečinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 173 ods. 1 Tr. zák. a v bode 3/ zo zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a), písm. d) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

1/ v presne nezistenom čase pravdepodobne v polovici mesiaca marec 2007 A. A. v snahe podvodným spôsobom získať a následne predať rodinný dom na ul. V. č. X v F., ktorého vlastníkom bol v tom čase U. E., nar. XX. E. XXXX, požiadala Y. L., aby mu za finančnú odmenu zabezpečil v A. kraji ubytovanie, ale za takých podmienok, že sa do svojho domu už nikdy nevráti a potom ako sa takéto ubytovanie nepodarilo zabezpečiť Y. L. spoločne s R. Y., v presne nezistenom dni v mesiaci marec 2007 v byte A. A. jej navrhli, že najlepšou alternatívou bude, ak U. E. zmizne navždy, s čím A. A. súhlasila pod podmienkou, že ak už vyplatí peniaze, tak chlap musí byť definitívne mŕtvy, a preto za týmto účelom o pár dni neskôr vyplatila Y. L. a R. Y. finančnú odmenu v sume 1.500.000 Sk (v prepočte 49.790,80 eur) a následne Y. L. spoločne R. Y. v Hypermarkete spoločnosti M., a.s., F. v T. zakúpili

lano a 3 ks 20 kg posilňovacích kotúčov, následne R. Y. zabezpečil Y. U., C. U. a Y. U., ktorí mali zobrať U. E. z jeho rodinného domu a previesť na dohodnuté miesto, a preto všetci traja v presne nezistený deň koncom mesiaca marec 2007, pravdepodobne 31. marca 2007 vycestovali na osobnom motorovom vozidle zn. AUDI, ev. č. V do F., pričom cestou sa telefonicky Y. U. dohodol s Y. L. na stretnutí na parkovisku pri reštaurácii E. v F. - T., kam prišli v čase okolo 21.30 hod., kde sa stretli s R. Y. a Y. L., ktorý im dal pokyn vytiahnuť za každú cenu aj za použitia násilia „chlapíka“ z domu a po takto rozdelených úlohách sa Y. U., ktorý viedol predmetné motorové vozidlo, spoločne s C. U. a Y. U. presunuli na ul. V č. X v F. k rodinnému domu U. E., následne C. U. a Y. U. z vozidla vystúpili, vošli cez odomknutú bránu na dvor rodinného domu, pristúpili k vchodovým dverám a za pomoci plochého skrutkovača C. U. vylomil vchodové dvere, vošiel do domu, kde uvidel na posteli spiaceho U. E., ktorého uchopil, zatriasol s ním so slovami „vstávajte toto je policajná akcia“, čo U. E. rešpektoval a spoločne vyšli z domu von, kde ich pri dverách čakal Y. U., ktorý po celý čas dával pozor a obaja ho naložili do motorového vozidla tak, že si ho posadili na zadné sedadlá medzi seba s pokynom, aby si dal hlavu dole a pozeral do zeme, s vozidlom z miesta odišli, pričom prešli okolo vozidla zn. Škoda Fabia modrej farby, ev. č. F., v ktorom čakali Y. L. a R. Y., a na svetelné znamenie sa spoločne presunuli po diaľnici D1 do T. F., kde zišli z diaľnice, pokračovali po ceste smerom na F., kde presne na nezistenom mieste odbočili z cesty II. triedy na poľnú cestu, kde zastali a C. U. a Y. U. preložili U. E. do vozidla zn. Škoda Fabia k Y. L. a R. Y., za čo Y. L. odovzdal Y. U. vopred dohodnutú odmenu 150.000 Sk, (v prepočte 4979,09 eur), z ktorej následne odovzdal 100.000 Sk (v prepočte 3.319,39 eur) C. U. a tento z uvedenej sumy dal Y. U. 30.000 Sk (v prepočte 995,82 eur), následne sa Y. L. a R. Y. spoločne s U. E. motorovým vozidlom zn. Škoda Fabia toho istého dňa v čase okolo 24.00 hod. presunuli k tzv. F. jazeru pri obci Y., kde s vozidlom zastavili na okraji hrádze, R. Y. vytiahol U. E. z vozidla a ho priviedol k okraju hrádze, Y. L. z vozidla vybral lano a tri kotúčové závažia, jedným koncom lana obmotal závažia, druhý koniec lana podal R. Y., ktorý ho omotal okolo pása U. E. a potom Y. L. posunul závažia smerom nadol do vody a súčasne R. Y. posotil U. E. do vody, kde sa U. E. v približne v 10 metrovej hĺbke utopil,

2/ R. Y. si v presne nezistenej dobe pravdepodobne od mesiaca jún 2009 zadovážil a do dňa 19. mája 2010 v rodinnom dome č. XXXX/XX na ul. I. v A. prechovával predmety, ktoré boli určené a ktoré používal na výrobu psychotropných látok, a to elektrický varič, varnú banku s držiakom, sklenenú prachovnicu, kovovú svorku, sklenenú zátku, časť žiarovky s vatou, porcelánový tlačik, sklenenú mištičku, vrchnák zo sklenej jenskej misy, kyselinu fosforečnú, sírovú a chlorovodíkovú, hydroxid sodný, jód a toluén, pričom dňa 19. mája 2010 pri výkone domovej prehliadky boli uvedené veci nájdené a zaistené a následným expertíznym skúmaním KEÚ PZ Bratislava bolo zistené, že na uvedených predmetoch sa nachádzajú stopy metamfetamínu, efedrínu, resp. pseudoefedrínu a amfetamínu, pričom metamfetamín je v súlade so zákonom č. 139/1998 Z.z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov zaradený do II. skupiny psychotropných látok, efedrín, resp. pseudoefedrín je v zmysle zákona č. 331/2005 Z.z. o orgánoch štátnej správy vo veciach drogových prekursorov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zaradený medzi určité látky I. kategórie a amfetamín je v súlade so zákonom č. 139/1998 Z.z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov zaradený do II. skupiny psychotropných látok,

3/ R. Y. v presne nezistenej dobe pravdepodobne od mesiaca jún 2009 do 19. mája 2010 v rodinnom dome č. XXXX/XX na ul. I. v A. vyrábala a prechovával metamfetamín, amfetamín a efedrín až do dňa 19. mája 2010, kedy bola na základe príkazu sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu v Banskej Bystrici pod č. BB-ŠTS-V-396-I/10-Ntt-327 v uvedenom dome vykonaná domová prehliadka, pri ktorej boli nájdené 2 ks papierových skladačiek s obsahom kryštalickej látky, pričom následným znaleckým skúmaním KEÚ PZ Bratislava bolo zistené, že v papierových skladačkách sa nachádza žltý kryštalický materiál s hmotnosťou 144 mg obsahujúci účinnú látku metamfetamín, ktorý zodpovedá minimálne 2 obvykle jednorazovým dávkam drogy, pričom metamfetamín a amfetamín sú v súlade so zákonom č. 139/1998 Z.z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov zaradený do II. skupiny psychotropných látok.

Obvinenému R. Y. bol za to uložený podľa § 144 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2 a 7, § 36 písm. j), § 37 písm. h), § 41 ods. 2 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 25 (dvadsaťpäť) rokov, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 3 písm. b) Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia.

Podľa § 60 ods. 1 Tr. zák. prvostupňový súd obvinenému zároveň uložil trest prepadnutia vecí, a to: zhrdzavenej kovovej svorky, skleneného pohára 314 ml s modrým kovovým patentným uzáverom, sklenenej zátky so zábrusom, 2 ks sklenených kvapkadiel, porcelánového tlačika, sklenenej misičky s vloženým plastovým uzáverom z PET fľaše, kovového zhrdzaveného pilníka, vrchnáka sklenenej jenskej misy, sklenenej hranatej fľaše objemu 0,7 l s nápisom „Slivovica“, čierno-striebornej plastovej tabatierky, 2 ks plastových fliaš objemu 500 ml s etiketou „Toulén lekársky 370 g“, prázdnej plastovej fľaše s plastovým lievikom ružovej farby, bielej plastovej dózy s modrým plastovým uzáverom, plastovej fľaše zelenej farby so zeleným plastovým uzáverom, prehľadnej plastovej fľaše s bielym plastovým uzáverom, zhrdzaveného elektrického variča značky „ETA“, 2 ks zhrdzavených žiletiek, 3 ks kovových zhrdzavených kotúčov o hmotnosti 20 kg s označením LAUBR-SPORT, 1 ks lykového lana modrej farby o dĺžke približne 4 metrov; ktorých vlastníkom sa v zmysle § 60 ods. 6 Tr. zák. sa stal štát.

Napokon podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Tr. zák. bol obvinenému uložený tiež i ochranný dohľad na dobu 3 (troch) rokov.

Proti vyššie citovanému prvostupňovému rozsudku podal odvolanie tak obvinený R. Y. (proti výroku o vine a tiež treste), ako aj prokurátor (v neprospech obvineného čo do výroku o vine pod bodom 3/ a čo do výroku o treste), pričom obe podané odvolania boli uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z 22. februára 2017, sp. zn. 6 To 4/2016, podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietnuté.

II.

Dovolanie a vyjadrenie k nemu

Dňa 17. augusta 2017 bolo najvyššiemu súdu predložené dovolanie (na poštovú prepravu podané 25. apríla 2017 a prvostupňovému súdu doručené 26. apríla 2017) obvineného R. Y., podané prostredníctvom jeho obhajcu JUDr. Tomáša Rosinu a smerujúce voči naposledy zmieňovanému druhostupňovému uzneseniu, ako i konaniu mu predchádzajúcemu, kde ako dovolací dôvod obvinený označil dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., t. j., že bolo zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu.

Naplnenie uvedeného dovolacieho dôvodu videl obvinený v tom, že uznesenie o vznesení obvinenia z obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy bolo datované 19. mája 2010 a vypracované najneskôr o 6.00 hod. (keďže toto uznesenie mu bolo odovzdané tesne pred začatím domovej prehliadky, ktorá sa začala o 6.00 hod.), hoci už 17. mája 2010 bol sudcovi pre prípravné konanie podaný návrh na vydanie príkazu na domovú prehliadku. Zo spisového materiálu je podľa obvineného zrejmé, že medzi 17. májom 2010 a 19. májom 2010 nedošlo k žiadnej zmene dôkaznej situácie a z tohto dôvodu došlo zo strany orgánov činných v trestnom konaní k obchádzaniu zákona, pretože ak bola dôkazná situácia totožná, malo byť uznesenie o vznesení obvinenia vyhotovené už 17. mája 2010 a spolu s návrhom na vydanie príkazu na domovú prehliadku malo byť sudcovi pre prípravné konanie súčasne navrhnuté, aby mu opatrením ustanovil obhajcu, keďže v predmetnej veci existoval dôvod povinnej obhajoby podľa § 37 ods. 1 písm. c) Tr. por. Na základe uvedeného je obvinený toho názoru, že absencia prítomnosti obhajcu pri domovej prehliadke - za existencie dôvodu povinnej obhajoby - robí celý proces domovej prehliadky, ako aj všetky dôkazy zabezpečené počas nej, nezákonnými a procesne nepoužiteľnými. Z tohto dôvodu je potom nezákonný aj znalecký posudok Kriministického a expertízneho ústavu PZ, pretože tento vyhodnocoval nezákonné dôkazy. Keďže v dôsledku postupu vyšetrovateľa nebola daná možnosť, aby mu bol ustanovený obhajca, nie je možné súhlasiť s tvrdením odvolacieho súdu, uvedeným na str. 17 napadnutého uznesenia, podľa ktorého bola domová prehliadka vykonaná v súlade

so zákonom. Naopak, obvinený je toho názoru, že mohlo dôjsť k situácii, že by sa konkrétny obhajca domovej prehliadky bol schopný v primeranej lehote zúčastniť, pričom by sa s ním mohol poradiť, či napr. vyhovie alebo nevyhovie výzve vyšetrovateľa (na dobrovoľné vydanie vecí), resp. v akom rozsahu, keďže zo zápisnice o vykonaní domovej prehliadky vyplýva, že vydal aj veci, ktoré sa predmetu domovej prehliadky vôbec netýkali, čo malo za následok vznesenie mu obvinenia aj za drogovú trestnú činnosť.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. bol potom podľa obvineného v predmetnej veci naplnený tiež aj v súdmi deklarovanej nemožnosti čítania a konfrontovania výpovedí Y. L. v procesnom postavení svedka a obvineného, ktoré tak on ako aj jeho obhajca na hlavnom pojednávaní navrhovali. V tejto súvislosti obvinený zdôraznil, že dokazovanie vo vzťahu k výroku o vine sa v predmetnej veci vykonávalo len vo vzťahu k nemu a k obvinenej A. A., keďže ostatní spoluobvinení (medzi nimi i Y. L.) na hlavnom pojednávaní v plnom rozsahu uznali svoju vinu zo spáchania skutkov uvedených v obžalobe. Navyše, zo strany obhajoby nebolo na hlavnom pojednávaní navrhované odstraňovanie rozporov medzi výpoveďami Y. L. v procesnom postavení svedka a v procesnom postavení obvineného (keďže si uvedomuje, že takýto postup by bol v rozpore so zákonom), ale bolo navrhované prečítanie skorších svedeckých výpovedí obvineného Y. L. ako listinných dôkazov (preukazujúcich jeho nedôveryhodnosť) postupom podľa § 269 Tr. por. Z týchto dôvodov sa obvinený domnieva, že ním navrhovaný postup by na jednej strane nemohol spôsobiť žiadnu ujmu na právach obvineného Y. L. a na strane druhej by konajúcim súdom poskytol obraz o dôveryhodnosti výpovedí tohto obvineného (ako aj o samotnej jeho osobe) nepochybne viac, než vypracovaný znalecký posudok z odboru psychológie. Ako obvinený záverom k tomu poznamenal, na uvedené námietky, prezentované už v podanom odvolaní, odvolací súd nijakým spôsobom nereagoval a v odôvodnení svojho uznesenia k nim neuviedol žiadnu bližšiu argumentáciu.

V nasledujúcej časti podaného dovolania obvinený (hoc aj vedomý si toho, že dovolací súd nepreskúma skutkové zistenia) konkrétne poukazoval na jednotlivé rozpory vo výpovediach Y. L. - raz procesnom postavení svedka a raz v procesnom postavení obvineného - ohľadom skutočností týkajúcich sa skutku v bode 1/ rozsudku Špecializovaného trestného súdu.

S poukazom na vyššie uvedené dôvody obvinený dovolaciemu súdu navrhol, aby tento konštatoval porušenie zákona spočívajúce v zásadnom porušení práva na obhajobu, aby napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.

K dovolaniu obvineného sa písomným podaním zo 17. mája 2017 vyjadrila obvinená A. A., a to v tom zmysle, že s odôvodnením dovolania súhlasí a „pripája“ sa k nemu. Zároveň Špecializovaný trestný súd požiadala o ustanovenie obhajcu na podanie dovolania a zastupovanie v dovolacom konaní.

Prokurátor sa k podanému dovolaniu do dňa konania neverejného zasadnutia dovolacieho súdu nevyjadril.

III.

Konanie pred dovolacím súdom

Najvyšší súd ako súd dovolací v zmysle § 378 Tr. por. vec predbežne preskúmal a primárne dospel k takému záveru, že dovolanie obvineného R. Y. nie je potrebné odmietnuť z formálnych dôvodov [§ 382 písm. a), písm. b), alebo písm. d) až písm. f) Tr. por.]. Zároveň však zistil, že v prípade menovaného obvineného je zrejme nesplnenie dôvodov dovolania podľa § 371 (ods. 1) Tr. por., a preto podané dovolanie podľa § 382 písm. c) Tr. por. na neverejnom zasadnutí odmietol.

Úvodom rozhodnutia o dovolaní je nutné zdôrazniť, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejme, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších. Tie sú ako dovolacie dôvody výslovne uvedené v § 371

Tr. por., pričom v porovnaní s dôvodmi ustanovenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní sú koncipované podstatne užšie.

Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, sú striktne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštanca a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie“ odvolanie.

Čo sa týka viazanosti dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené v zmysle § 385 ods. 1 Tr. por., k tomu je dôležité poznamenať - tak ako to napokon najvyšší súd už stabilne zdôrazňuje v rámci svojej rozhodovacej činnosti - že táto sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Tr. por. z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Tr. por. Teda zjednodušene povedané, podstatné sú vecné argumenty uplatnené dovolateľom a nie ich subsumpcia (podradenie) pod konkrétne ustanovenia § 371 Tr. por. (viď k tomu bližšie R 120/2012).

Pokiaľ ide potom konkrétne o aktuálne posudzované dovolanie obvineného R. Y., tu je potrebné hneď na začiatku uviesť, že obsahom tohto - ako je to zrejme z jeho skoršieho podrobného rozboru - sú v zásade dve dovolacie námietky. Kým „prvá“ námietka sa dotýka otázky zákonnosti uskutočnenej domovej prehliadky a následne aj zákonnosti na jej podklade získaných dôkazov, v rámci tej „druhej“ dovolateľ súdom nižšieho stupňa vytýka nevyhovenie jeho návrhu na prečítanie svedeckých výpovedí Y. L. (neskôr jeden zo spoluobvinených) ako listinných dôkazov postupom podľa § 269 Tr. por., čím mala byť preukázaná nedôveryhodnosť naposledy menovaného.

Ak ide o prvú z vyššie spomínaných námietok, v danom ohľade sa žiada vo všeobecnosti najskôr poznamenať, že predmetná námietka obvineného je subsumovateľná pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. (obsahom dovolacej námietky je v podstate to, že domová prehliadka bola nezákonná pre porušenie práva obvineného na obhajobu z dôvodu neúčasti jeho obhajcu na nej) a nie pod v tomto ohľade všeobecnejší dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., ako to mylne uvádza dovolateľ v podanom dovolaní, ktorá nesprávna subsumpcia je však napokon vzhľadom na závery vyššie citovaného judikátu najvyššieho súdu „irelevantná“ (z dôvodu viazanosti dovolacieho súdu uplatnenými námietkami a nie formálnymi dôvodmi).

V ďalšom - čo sa týka vysporiadania sa s opodstatnenosťou samotnej námietky - potom považuje dovolací súd za nevyhnutné upozorniť na niektoré rozhodné skutočnosti, zrejme z obsahu predloženého spisového materiálu, a síce, že:

Uznesením vyšetrovateľa z 9. decembra 2009, ČVS: PPZ-166/BOK-B2-2009, bolo podľa § 199 ods. 1 Tr. por. začaté trestné stíhanie pre obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 144 ods. 1, ods. 2 písm. f) Tr. zák. (č. I. 3 spisu).

Dňa 17. mája 2010 bol podaný návrh prokurátora na vydanie príkazu na domovú prehliadku (č. I. 1533-1534 spisu) a rovnako toho istého dňa bol zároveň vydaný aj samotný príkaz na domovú prehliadku sudcom pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu (č. I. 1535-1536 spisu).

Z predmetného príkazu o. i. vyplýva, že táto sa má vykonať u R. Y., nar. XX. R. XXXX v A., trvale bytom Q. XXX, okres F., v dome č. XXXX/XX na ul. I. v A. a v priestoroch k nemu patriacich, ktorý je zapísaný na liste vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie A. a ktorého vlastníkom je A. G., nar. X. L. XXXX, trvale bytom A., I. č. XXXX, pretože je dôvodné podozrenie, že sa tu nachádzajú veci dôležité pre trestné konanie, a to veci, ktoré mohli byť zobrať poškodenému U. E. - či už jeho osobe, alebo z jeho domu v F., veci súvisiace s vyšetrovaným trestným činom alebo veci použité na trestnú činnosť, určené na trestnú činnosť alebo získané trestnou činnosťou.

S výkonom domovej prehliadky sa začalo 19. mája 2010 o 6.00 hod., pričom ešte predtým (pred jej začatím) bol R. Y. doručení tak príkaz na jej vykonanie ako i uznesenie o vznesení obvinenia pre trestný čin úkladnej vraždy z 19. mája 2010, ČVS: PPZ-166/BOK-B2-2009. Po následnom poučení o dôvode povinnej obhajoby podľa § 37 ods. 1 písm. c) Tr. por. obvinený uviedol, že si obhajcu nevolí, ale žiada o jeho ustanovenie súdom.

Pri výkone domovej prehliadky bola okrem obvineného prítomná i nezúčastnená osoba - T. F..

Na základe predchádzajúcej výzvy obvinený R. Y. dobrovoľne vydal veci špecifikované na druhej a tretej strane zápisnice o vykonaní domovej prehliadky (č. l. 1538-1539 spisu), predovšetkým drevený kufor, v ktorom sa nachádzalo igelitové vrecúško s obsahom bielej kryštalickej látky, niekoľko zatavených injekčných striekačiek, sklenená banka a ďalšie predmety s pozostatkami neznámych látok, jánsku misu, sklenú fľašu, papierové skladačky s obsahom neznámej látky, tabatierku, injekčnú striekačku, plastové fľaše, sklenené fľaše, elektrický varič, obkladačku so stopami neznámej látky a žiletky.

Vo vykonávaní prehliadky sa následne pokračovalo a boli odňaté aj ďalšie veci (okrem dobrovoľne vydaných), presne uvedené v zápisnici.

Ihneď po vykonaní prehliadky (táto skončila o 11.35 hod.) bol obvinenému vydaný rovnopis zápisnice - ako potvrdenie o prevzatí vecí.

Opatrením sudcu pre prípravné konanie z 19. mája 2010, sp. zn. Tp/45/2010, bol obvinenému ustanovený za obhajcu JUDr. Vladimír Štefek (č. l. 429 spisu).

Uznesením z 18. novembra 2010, ČVS:PPZ-166/BOK-B2-2009, bolo podľa § 206 ods. 1, ods. 4 Tr. por. R. Y. vznesené obvinenie aj za drogovú trestnú činnosť, konkrétne pre prečin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 173 ods. 1 Tr. zák. a pre zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a), písm. c), písm. d) Tr. zák. (č. l. 33-34 spisu).

Podľa § 99 ods. 1 Tr. por. domovú prehliadku možno vykonať, ak je dôvodné podozrenie, že v byte alebo v inom priestore slúžiacom na bývanie alebo v priestoroch k nim patriacim (ďalej len „obydlie“) je vec dôležitá pre trestné konanie alebo že sa tam skrýva osoba podozrivá zo spáchania trestného činu, alebo je potrebné vykonať zaistenie hnutelných vecí na uspokojenie nároku poškodeného na náhradu škody.

Podľa § 100 ods. 1 Tr. por. nariadiť domovú prehliadku je oprávnený predseda senátu a pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie. V neodkladných prípadoch tak môže namiesto príslušného predsedu senátu a v prípravnom konaní sudcu pre prípravné konanie urobiť predseda senátu a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie, v ktorého obvode sa má prehliadka vykonať. Príkaz na domovú prehliadku musí byť vydaný písomne a musí byť odôvodnený. V príkaze sa uvedie opis vecí alebo opis osoby, ktorá sa má zaistiť pri domovej prehliadke, ak je známa. Doručí sa vlastníkovi alebo užívateľovi obydlia pri prehliadke, a ak to nie je možné, najneskôr do 24 hodín po odpadnutí prekážky, ktorá bránila doručeniu.

Podľa § 100 ods. 2 Tr. por. domovú prehliadku bez meškania vykoná orgán, ktorý ju nariadil, alebo na jeho príkaz policajt.

Podľa § 104 ods. 1 Tr. por. domovú prehliadku, osobnú prehliadku alebo prehliadku iných priestorov, alebo prehliadku pozemku možno vykonať len po predchádzajúcej výzve toho, u koho alebo na kom sa má taký úkon vykonať, a to len vtedy, ak sa výzvou nedosiahlo dobrovoľné vydanie hľadanej veci alebo odstránenie iného dôvodu, ktorý viedol k takému úkonu.

Podľa § 105 ods. 1 Tr. por. orgán vykonávajúci domovú prehliadku alebo prehliadku iných priestorov, alebo prehliadku pozemku je povinný umožniť osobe, u ktorej sa taký úkon vykonáva, alebo niektorému dospelému členovi jej domácnosti alebo v prípade prehliadky iných priestorov aj jej zamestnancovi účasť pri prehliadke. O práve účasti pri prehliadke je povinný tieto osoby poučiť.

Podľa § 105 ods. 2 Tr. por. k výkonu domovej a osobnej prehliadky treba pribrať nezúčastnenú osobu. Orgán vykonávajúci prehliadku preukáže svoje oprávnenie.

Podľa § 105 ods. 4 Tr. por. v zápisnici o prehliadke treba tiež uviesť, či boli dodržané ustanovenia o predchádzajúcej výzve, prípadne označiť dôvody, prečo neboli dodržané. Ak pri prehliadke došlo k vydaniu alebo odňatiu vecí, treba uviesť do zápisnice aj údaje uvedené v § 93 (t. j. dostatočne presný opis vecí, ktorý umožní určiť ich totožnosť - pozn.).

Podľa § 105 ods. 5 Tr. por. osobe, u ktorej bola prehliadka vykonaná, vydá orgán, ktorý taký úkon vykonal, ihneď, a ak to nie je možné, najneskôr do 24 hodín po vykonaní prehliadky alebo odpadnutí prekážky, ktorá bránila splneniu tejto povinnosti, písomné potvrdenie o výsledku úkonu, ako aj o prevzatí vecí, ktoré boli prítom vydané alebo odňaté, alebo rovnopis zápisnice.

Podľa § 106 ods. 1 Tr. por. osoba, u ktorej sa má vykonať domová prehliadka, prehliadka iných priestorov alebo prehliadka pozemku, osobná prehliadka, prehliadka tela a iné podobné úkony alebo vstup do obydľia, je povinná tieto úkony strpieť.

Dovolací súd preskúmal zákonnosť vykonanej domovej prehliadky so zameraním na v dovolaní obvineným vytýkané porušenie práva na obhajobu (pre neprítomnosť jeho obhajcu na úkone), a dospel k záveru, že všetky zákonné podmienky na vykonanie domovej prehliadky boli v posudzovanej veci splnené (resp. inak povedané, žiadne porušenie zákona nebolo v danom ohľade zistené), a teda aj dôkazy na jej podklade získané sú (boli) zo strany konajúcich súdov plne použiteľné (pre vydanie meritórneho rozhodnutia). K uvedenému záveru je potom potrebné uviesť nasledovnú argumentáciu:

V prvom rade (v širšom kontexte) je v danej veci nepochybné splnenie zákonných požiadaviek kladených na príkaz na domovú prehliadku, ktorý bol súladný so zákonom tak po obsahovej ako i formálnej stránke - bol vydaný príslušným sudcom pre prípravné konanie po tom predchádzajúcom návrhu prokurátora. Zo skôr uvedeného tiež potom celkom zjavne vyplýva, že realizácii domovej prehliadky predchádzala zákonom požadovaná výzva smerujúca k obvinenému R. Y. (na základe tejto napokon došlo i k dobrovoľnému vydaniu a následnému zaisteniu vecí súvisiacich s drogovou trestnou činnosťou), ktorému následne spolu s nezúčastnenou osobou bolo aj umožnené sa tohto úkonu zúčastniť.

Prípadné pochybnosti by mohli vzniknúť v súvislosti s otázkou správneho výkladu slovného spojenia „osoba, u ktorej sa taký úkon / domová prehliadka vykonáva“, ktoré Trestný poriadok v kontexte domovej prehliadky opakovane používa, a to konkrétne v ustanoveniach § 104 ods. 1 (smerovanie výzvy), § 105 ods. 1 (prítomnosť na úkone), § 105 ods. 5 (odovzdanie písomného potvrdenia alebo zápisnice o úkone), § 106 ods. 1 (povinnosť strpieť vykonanie domovej prehliadky) a § 106 ods. 2 (prípadné prekonanie odporu takej osoby), a preto k tomu dovolací súd uvádza, že v predmetnom smere je rozhodujúci faktický a nie právny stav (vlastnícky alebo užívací právny režim), t. j. zákon má sa na myslí osobu, do ktorej práv môže byť reálne zasiahnuté v súvislosti s trestným konaním, resp. zjednodušene povedané, ide o toho, kto „obydlie“ reálne užíva, či už ako vlastník, alebo ako (legálny či nelegálny, avšak faktický) užívateľ.

Naposledy uvedené považoval prítom dovolací súd za potrebné osobitne zdôrazniť práve s prihliadnutím na to, že v danej veci bola posudzovaná domová prehliadka vykonávaná v dome patriacom inej osobe ako obvinenému, ktorý bol následne tejto účastný a na ktorého aj smerovala výzva zo strany osôb

vykonávajúcich domovú prehliadku (v závere bol obvinenému vydaný tiež i rovnopis zápisnice o úkone). Možno preto konštatovať, že aj v danom ohľade bol zákon dodržaný.

Vo vzťahu k zmieňovanému je žiaduce napokon dodať, že ustanovenie § 100 ods. 1 Tr. por. v poslednej vete zakotvuje povinnosť príkaz na domovú prehliadku doručiť (alternatívne) „vlastníkovi alebo užívateľovi obydlia“, a to buď pri prehliadke alebo, ak to nie je možné, dodatočne po jej vykonaní. V predmetnej veci bol potom príkaz na domovú prehliadku doručený jednak obvinenému (resp. slovami zákonodarcu „užívateľovi obydlia“), a to tesne pred začatím samotnej domovej prehliadky, a jednak tiež (z hľadiska dodržania zákona už nadbytočne) dňa 17. júna 2010 U. G. - dcére vlastníčky domu, ktorá v dome bývala a mala tam hlásený trvalý pobyt (vlastníčka domu A. G. žila dlhodobo v Nemecku a na Slovensko chodila sporadicky).

Pokiaľ ide o otázku zákonnosti domovej prehliadky ako i zákonnosti na jej základe získaných dôkazov, dovolací súd považuje za nevyhnutné ďalej zdôrazniť, že hoci na zaistené „drogy“, či predmety určené na ich výrobu, sa písomný príkaz in concreto nevzťahoval (ako je to zrejme už zo skôr popísaného), k ich zaisteniu došlo v preskúmvanej veci zákonným spôsobom. Po predchádzajúcej výzve zo strany osôb vykonávajúcich domovú prehliadku podľa § 104 ods. 1 Tr. por. (ktorej presné znenie bolo obvinenému predložené aj v rámci poučenia, ktorého prevzatie potvrdil svojim podpisom - č. l. 1544 spisu) vyššie uvedené predmety týkajúce sa drogovej trestnej činnosti obvinený R. Y. dobrovoľne vydal (a tieto boli následne riadne zaistené a prevzaté). Keďže však nešlo o „hľadané“ veci, bolo následne vo vykonávaní domovej prehliadky pokračované.

Tu je žiaduce len okrajovo poukázať na judikát uverejnený v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 17/2015, zo záverov ktorého o. i. vyplýva, že dôvod vykonania domovej prehliadky odpadá v prípade, že po predchádzajúcej výzve dôjde k dobrovoľnému vydaniu individuálne (nie druhovo) určenej veci, uvedenej v príslušnom príkaze. V danom prípade však hľadané veci jednak neboli v príkaze individuálne určené (dôvodom nariadenia domovej prehliadky bolo dôvodné podozrenie, že sa v dome nachádzajú veci súvisiace s úkladnou vraždou) a jednak zo strany obvineného došlo k dobrovoľnému vydaniu iných než „hľadaných“ vecí (vecí súvisiacich s drogovou trestnou činnosťou a samotných drog), a teda dôvod vykonania domovej prehliadky zjavne neodpadol.

A napokon, vo vzťahu k podstate dovolacej argumentácie obvineného (neúčast' obhajcu pri vykonávaní domovej prehliadky ako porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom), najvyšší súd uvádza vo všeobecnosti nasledovné.

Ustanovenie § 105 ods. 1 a 2 (vety prvé) Tr. por. rieši komplexne otázku prítomnosti osôb pri domovej prehliadke, a to takým spôsobom, že kým účasť nezúčastnenej osoby je tu obligatórna (k výkonu domovej prehliadky je potrebné túto osobu pribrať), osobám uvedeným v odseku 1 (konkrétne „osobe, u ktorej sa taký úkon vykonáva, alebo niektorému dospelému členovi jej domácnosti“) je orgán vykonávajúcí domovú prehliadku povinný túto umožniť - t. j. majú právo sa domovej prehliadky zúčastniť (k výnimkám viď potom odsek 3 toho istého ustanovenia.).

Ide o ustanovenie svojou povahou osobitné - lex specialis vo vzťahu k (všeobecnému) ustanoveniu upravujúcemu prítomnosť obhajcu obvineného na vyšetrovacích úkonoch a s tým súvisiace prechádzajúce informovanie o nich - § 213 ods. 2 a 3 Tr. por. (v zmysle odseku 2 uvedeného ustanovenia má obhajca „právo od vznesenia obvinenia zúčastniť sa úkonov, ktorých výsledok môže byť použitý ako dôkaz v konaní pred súdom ...“). O nariadenej domovej prehliadke sa teda vopred neupovedomuje nielen obhajca obvineného, ale ani obvinený, keďže predchádzajúcim upovedomením by sa mohol zmariť účel domovej prehliadky - podstatný je práve moment nemožnosti ovplyvnenia výsledku úkonu dotknutou (podozrivou alebo obvinenou) osobou (rovnako to platí aj pre iné úkony s dôkazným využitím, napr. sledovanie osôb a vecí, odpočúvanie, zadržanie zásielok, kontrolovanú dodávku a pod.). Tomu zodpovedá znenie zákona, ktorý s prítomnosťou obhajcu už obvinenej osoby v osobitnej a v tomto smere vyčerpávajúcej úprave nepočíta.

Zjednodušene povedané na objasnenie účelu takej úpravy, v prípade domovej prehliadky ide o jeden z úkonov, kde z „povahy vecí“ vyplýva, že sa k ich vykonaniu obhajca neprivoláva. Pre jeho neprítomnosť (ako tomu bolo i v posudzovanej veci) nemôže byť teda potom ani konštatované porušenie zákona, keď tiež takýmto spôsobom (postupom) nedochádza k žiadnemu porušeniu práva obvineného na obhajobu.

Z dôvodu „dohliadania“ nad samotným regulárnym (zákonným) priebehom domovej prehliadky zákon ustanovuje nevyhnutnosť pribratia k jej výkonu nezúčastnenej osoby (splňajúcej „kritéria“ uvedené v odseku 2 § 30 Tr. por.) ako nestranného pozorovateľa, ktorú je následne možné za týmto účelom („dosvedčenia“ priebehu domovej prehliadky v prípade existujúcich pochybností) prípadne tiež vypočuť (ako svedka).

Ak ide o vyššie uvedený právny názor dovolacieho súdu ohľadne otázky (ne)prítomnosti obhajcu na úkone domovej prehliadky, je žiaduce záverom dať do pozornosti skutočnosť, že je založený na vzájomnom vzťahu ustanovení § 105 ods.1, 2 a § 213 ods. 2, 3 Tr. por. ako lex specialis a lex generalis (s vecným podkladom zmyslu domovej prehliadky), a teda neprítomnosť obhajcu na danom úkone, resp. predchádzajúce neupovedomenie o ňom, nie je výnimkou predpokladanou v naposledy zmieňovaných ustanoveniach - dotknutých odsekoch § 213 Tr. por. (v súlade s ktorými výnimku tvoria prípady, ak vykonanie úkonu nemožno odložiť a vyrozumenie obhajcu nemožno zabezpečiť).

A navyiac, okrem skôr rozoberanej formálnej a materiálnej roviny vo vzťahu k predmetu trestného stíhania a v jeho rámci v konkrétnom časovom momente prikázané domovej prehliadke (so záverom, že zákon, vecne logicky, nepožaduje pri domovej prehliadke predbežné upovedomenie a prítomnosť obhajcu) možno subsidiárne poukázať i na paralelnú materiálnu rovinu.

Tá spočíva konkrétne v tom, že ak by aj obvinený dobrovoľne nevydal veci súvisiace s drogovou trestnou činnosťou (skutky pod bodom 2/ a 3/ obžaloby), tieto by mu pri realizovanej domovej prehliadke (realizovanej bez ohľadu na výsledok predbežnej výzvy, nakoľko predmet prehliadky bol vymedzený druhovo - R 17/2015 - vid' vyššie) boli nájdené. Dobrovoľné vydanie uvedených vecí nemohlo teda nijako poškodiť práva obvineného - v tom možno vidieť nelogickosť (a tiež účelovosť) tvrdenia dovolateľa, že ak by bol pri vykonávaní domovej prehliadky prítomný jeho (jemu ustanovený) obhajca, tak by pravdepodobne vyššie spomínané veci (konkrétne drogy ako i predmety určené na ich výrobu) dobrovoľne nevydal.

Pre úplnosť nedá záverom dovolaciemu súdu vo vzťahu k vyššie rozoberanému len na okraj poznamenať, že na str. 17 druhostupňového (dovoláním napadnutého) rozhodnutia sa nesprávne označuje vo veci vykonaná domová prehliadka ako neodkladný úkon. V skutočnosti však išlo o neopakovateľný úkon v zmysle § 10 ods. 18 Tr. por., resp. by bolo možné hovoriť ak tak len o „časovej neodkladnosti“, nie však o neodkladnom úkone tak, ako ho chápe Trestný poriadok - t. j. v zmysle jeho procesnej terminológie (podľa § 10 ods. 17 Tr. por. sa za neodkladný úkon považuje taký úkon, ktorého vykonanie vzhľadom na nebezpečenstvo zmarenia alebo zničenia neznesie z hľadiska účelu trestného konania odklad na čas, kým sa začne trestné stíhanie; v posudzovanej veci v čase vykonania domovej prehliadky už trestné stíhanie začaté bolo).

Vo vzťahu k „druhej“ dovolacej námietke obvineného R. Y., v rámci ktorej tento namietal, že súdy nevyhoveli jeho návrhu, aby výpoveď (spoluobvineného) Y. L. v čase, keď ešte tento vypovedal v procesnej pozícii svedka, bola prečítaná v konaní ako listinný dôkaz podľa § 269 Tr. por., a to konkrétne za účelom posúdenia ne/dôveryhodnosti danej osoby (Y. L. mal vypovedať obsahovo rozdielne v procesnej pozícii obvineného a v procesnej pozícii svedka), považuje potom dovolací súd za potrebné uviesť nižšie uvedené.

Primárne je potrebné v rámci odpovede na predmetnú dovolaciu námietku uviesť tú podstatnú skutočnosť, že ak súd nevykoná určitý dôkaz z toho dôvodu, že ho nepovažuje za procesne použiteľný a obvinený potom následne v dovolacom konaní namietal, že takýto postup nebol správny (pretože údajne

nič nebránilo vykonaniu daného dôkazu), taká námietka nie je subsumovateľná pod žiadny pre obvineného do úvahy prichádzajúci dôvod dovolania [dovolačiaci dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. predpokladá „iba“ opačnú situáciu]. Náprava - ak by daný postup súdu nebol správny - by bola prípadne možná len cez dovolanie ministra spravodlivosti Slovenskej republiky, s použitím dovolačieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Tr. por. („... ak boli pri zisťovaní skutkového stavu závažným spôsobom porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie vecí“).

Subsidiárne (ako obiter dictum) je k procesným súvzťažnostiam možné uviesť:

V tom-ktorom trestnom konaní má konkrétna osoba vo vzťahu k jeho predmetu (skutku) vždy určitú procesnú pozíciu, ktorá je jedinečná. Ak ide o zmieňovanú jedinečnosť, tak táto nespočíva v tom, že by sa procesná pozícia osoby v priebehu konania nemohla z/meniť (napr. najskôr osoba vypovedá ako svedok, no neskôr sa stane obvineným, resp. naopak - obvinený je po tom, čo súd právoplatne schváli ním uzavretú dohodu o vine a treste, v danej trestnej veci vo vzťahu k iným spoluobvineným vypočúvaný ako svedok), ale v tom, že ak k takejto situácii dôjde, tak následne nie je možné (Trestný poriadok to neumožňuje - vid' k tomu § 258 ods. 4 a § 264 ods. 1), aby dochádzalo pri vykonávaní dokazovania ku „križovaniu“ týchto rôznych pozícií (svedka / obvineného) v prípade jednej a tej istej osoby.

Znamená to teda, že - zjednodušene povedané - v konkrétnom trestnom konaní sa nemožno procesne účinným spôsobom domáhať odstraňovania rozporov vo výpovedi určitej osoby (a na podklade toho aj následného posúdenia jej vierohodnosti na základe takto vykonanej konfrontácie s jej „inou“ výpoveďou) prečítaním jej skoršej výpovede resp. jej časti, učinenej v inej procesnej pozícii. Uvedený záver pritom platí pre všetky prípady (generálne), a teda bez ohľadu na to, aká strana by sa uvedeného (nezákonného) postupu domáhala a či by taký postup bol prípadne aj v prospech obvineného (prípadne viacerých spoluobvinených).

Tento aspekt je reflektovaný aj dovolaním obvineného.

Pokiaľ sa potom dovolateľ domáha(l), aby boli výpovede Y. L. z obdobia, kedy tento vypovedal vo veci ešte ako svedok, vykonané ako listinný dôkaz podľa § 269 Tr. por., tak k tomu uvádza dovolací súd iba toľko, že takýto postup (prečítanie relevantnej zápisnice o výsluchu svedka alebo jej časti podľa § 269 Tr. por.) nie je možný, keďže by tým dochádzalo k obchádzaniu zákona, v tomto prípade konkrétne k obchádzaniu už vyššie uvádzaného ustanovenia § 258 ods. 4 Tr. por. Toto ustanovenie má povahu lex specialis z hľadiska zisťovania toho, čo v rámci dotknutého trestného konania o skutku, ktorý je predmetom tohto konania, uvádza obvinený (na hlavnom pojednávaní a skôr, výlučne však v pozícii obvineného).

S ohľadom na uvedené je potom zjavné, že vykonanie obhajobou navrhovaného dôkazu neprichádzalo v posudzovanej veci do úvahy, a to ani podľa § 269 Tr. por., ani žiadnym iným procesne relevantným spôsobom. Z uvedeného dôvodu bol teda postup vo veci konajúceho súdu nižšieho stupňa správny, keď predmetný návrh (obhajcu) obvineného R. Y. na hlavnom pojednávaní odmietol - tu je len na okraj žiaduce poznamenať, že v takomto prípade (odmietnutia návrhu na doplnenie dokazovania) je potrebné analogické použitie ustanovenia § 272 ods. 3 Tr. por.

Rovnako potom považuje v súvislosti s rozoberaným dovolacím súdom za vhodné podotknúť, že obvinený chcel v konečnom dôsledku docieľiť ním navrhovaným postupom (nemajúcim podklad v Trestnom poriadku - ako to už bolo opakovane uvedené v predchádzajúcich častiach tohto rozhodnutia) vyhodnotenie výpovede Y. L. ako neverohodnej, pričom však daná otázka - hodnotenie zákonne získaných dôkazov v zmysle zásady voľného hodnotenia dôkazov uvedenej v § 2 ods. 12 Tr. por. - je plne v „réžii“ súdov nižšieho stupňa. Námietky smerujúce voči hodnoteniu dôkazov, či už z pohľadu ich relevancie alebo vierohodnosti, sú totiž námietky skutkového charakteru, a preto s poukazom na znenie § 371 ods. 1 písm. i), časť vety za bodkočiarkou Tr. por. z pohľadu dovolačieho konania konaného na podklade dovolania obvineného irelevantné.

V preskúmvanej veci pritom nemali súdy žiadnu pochybnosť o vierohodnosti výpovede (spolu)obvineného Y. L., ktorú po jej vykonaní na hlavnom pojednávaní zákonným spôsobom vyhodnotili v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov, t. j. aj v kontexte s inými vo veci vykonanými dôkazmi (o. i. aj s poukazom na závery znaleckého posudku z odboru psychológie, ktorý bol na osobu obvineného Y. L. vypracovaný znalkyňou PhDr. Evou Heftyovou, a ktorý rovnako podlieha voľnému hodnoteniu dôkazov v zmysle už zmieňovanej zásady podľa § 2 ods. 12 Tr. por.).

Vzhľadom na obsah podaného dovolania považuje dovolací súd za potrebné tiež poznamenať, že odvolací súd konkrétne reagujúc na odvolacie námietky obvineného v rámci odôvodnenia svojho (dovoláním napadnutého) rozhodnutia uviedol, že súhlasí so závermi súdu prvého stupňa ohľadne dôveryhodnosti osoby Y. L., pričom pokiaľ ide o otázku čítania výpovedí menovaného v procesnom postavení svedka (a ich konfrontovania s jeho výpoveďami ako obvineného), uvedené zákon nepovoľuje.

Záverom možno k predmetnému zhrnúť, že dovolací súd konajúci na podklade dovolania podaného obvineným môže posudzovať, či použitý dôkaz správne byť použitý nemal - z dôvodu jeho nezákonnosti, ale nemôže skúmať, či nepoužitý dôkaz - a to či už pre jeho nezákonnosť alebo nepotrebnosť - použitý byť mal. Taký prieskum je v dovolacom konaní možný iba na základe dovolania ministra spravodlivosti Slovenskej republiky podaného podľa § 371 ods. 3 Tr. por.

A napokon, neušlo pozornosti dovolacieho súdu, že vo vzťahu ku skutku uvedenému pod bodom 2/ urobil obvinený R. Y. v úvode hlavného pojednávania vyhlásenie o vine v zmysle § 257 Tr. por., s ohľadom na čo je nevyhnutné vo všeobecnosti dať do pozornosti v prvom rade skutočnosť, že inštitút uznania viny svojou povahou vylučuje preskúmvanie skutkového stavu konštatovaného výrokom obžaloby a obžalobou určenej právnej kvalifikácie po prijatí vyhlásenia obvineného podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por. alebo podľa § 257 ods. 1 písm. c), ods. 4 Tr. por.; nepreskúmateľnosť vo vzťahu k opravným prostriedkom je výslovne upravená v ustanovení § 257 ods. 5 Tr. por.

Odpoveďou na otázky uvedené v § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g) a h) Tr. por. vyjadruje obvinený svoju vôľu prijať vinu za skutok zistený výrokom obžaloby a zároveň aj jeho právnu kvalifikáciu bez výhrad, rovnako ako pri dohode o vine a treste (§ 333 ods. 3, § 334 ods. 1, 4 Tr. por.). Ak súd podľa § 257 ods. 7 Tr. por. toto vyhlásenie prijme, nemá už procesný priestor na zmenu skutkových zistení obžaloby, zároveň ani možnosť zmeny právnej kvalifikácie skutku, určenej obžalobou. V opačnom prípade by boli otázky pokladané obvinenému podľa § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g) a h) Tr. por. nezmyselné a bez právnej relevancie. To platí aj o preskúmaní výroku o vine rozsudku, vyhláseného na základe prijatia vyhlásenia obvineného, v odvolacom a tiež dovolacom konaní [s výnimkou možného preskúmania porušenia práv obhajoby v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., ak by toto porušenie vyvolalo okolnosť, že obvinený učinil príslušné vyhlásenie, alebo ak by práva obhajoby boli porušené tým, že nebol dodržaný vyhláseniu a jeho prijatiu zodpovedajúci zákonný postup].

Výrok o vine (vrátane právnej kvalifikácie), ktorý bol vyhlásený na základe prijatia vyhlásenia obvineného podľa § 257 ods. 1 písm. b) alebo písm. c) Tr. por. nie je možné v odvolacom konaní vecne preskúmať, čo je právne dané nevykonaním dokazovania o dotknutom skutku na hlavnom pojednávaní v zmysle § 257 ods. 8 Tr. por. Rovnako ako pri schválení dohody o vine a treste tu ide o odsúdenie bez dôkazného skúmania žalovaného skutku v súdnom konaní a bez naň nadväzujúcej právnej kvalifikácie tohto skutku súdom, ktorý je v naposledy uvedenom smere viazaný obžalobou (naopak je tomu vo všeobecnom kvalifikačnom režime v zmysle § 278 ods. 3 Tr. por.). Ide o slobodný prejav vôle obvineného prijať vinu podľa obžaloby, ktorý zákon rešpektuje a umožňuje. Ak má súd pochybnosti o výsledkoch prípravného konania vo vzťahu k žalovanému skutku v rovine skutkovej alebo právnej, má procesný priestor na ich vyjadrenie vymedzený pri rozhodovaní o otázke, či vyhlásenie obvineného prijme. Následné skúmanie viny, resp. jej kvalifikačnej podoby vo vzťahu k dotknutému skutku, by popieralo zmysel a obsah predchádzajúceho uznania viny obvineným a prijatia tomu zodpovedajúceho vyhlásenia súdom (porovnaj k tomu rozsudok najvyššieho súdu zo 7. februára 2012, sp. zn. 2 To 5/2011).

V nadväznosti na uvedené a s prihliadnutím na posudzovaný prípad potom dovolací súd uzatvára, že ak druhostupňový súd nemohol preskúmať odvolaním obvineného napadnutý prvostupňový rozsudok v časti týkajúcej sa skutku uvedeného pod bodom 2/ (s poukazom na § 257 ods. 5 Tr. por.), tak ani v dovolacom konaní by nebolo následne možné dovolacím súdom v tejto časti vysloviť akékoľvek porušenie zákona zo strany odvolacieho súdu na základe dovolania obvineného, a to ani z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., nakoľko obvinený môže napadnúť dovolaním len rozhodnutie súdu druhého stupňa [§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.], čo nie je možné obísť podaním neprípustného odvolania voči prvostupňovému rozsudku a vyvolať tak rozhodnutie odvolacieho súdu, konštatujúce len neprípustnosť prieskumu voči výroku o vine v príslušnom rozsahu.

Zásah by v danej časti potom prichádzal do úvahy (opäť) len na podklade dovolania ministra spravodlivosti Slovenskej republiky, pre ktorého je v danom smere použiteľný jediný dovolací dôvod, a síce dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. - vid' k tomu odsek 5 § 257 Tr. por., tiež s prihliadnutím na pre obvineného (ako i generálneho prokurátora) v predmetnom prípade nesplniteľnú podmienku uvedenú v § 372 ods. 1 Tr. por. (ktorú rovnako nemožno obísť neprípustne podaným odvolaním, ako je uvedené vyššie).

Vo vzťahu ku skutku uvedenému pod bodom 2/ teda absentuje oprávnený dovolateľ, u ktorého by sa mohlo skúmať splnenie pre neho dostupného dovolacieho dôvodu.

Posledné uvedené považoval dovolací súd za potrebné uviesť len na dôvažok, t. j. aj napriek jeho (primárnemu) záveru o nedostatku uplatniteľného dovolacieho dôvodu v obsahu dotknutej námietky, pričom absencia oprávnenej osoby dovolateľa je relevantná len pre parciálnu časť predmetu dovolania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.